

tega starega sredstva, čeprav v drugi obliki, da je mogel na ta način omejiti vseh maršala Focha, vrhovnega poveljnika četverosporazumovih armad, da namreč predere nemško fronto ter odreže nemško armado, ki se je nahajala v obliki loka na južnem bregu reke Aisne, od ostalih nemških armad. Ta del fronte torej, ki je segal v obliki loka v francosko črto, so Nemci izpraznili, kajti umaknili so se na severni breg reke Aisne in se tako izognili napadom od treh strani.

Na ta način so si Nemci sedaj sicer ustvarili nekoliko ugodnejšo obrambno črto, kar pa prav nič ne spremeni dejstva, da je v nemški veleofenzivi in v francoski protiofenzivi uspeh očividno na strani — Francozov, kajti pridobili so na ozemlju kot zunanjji znak svojega uspeha. Ta francoska pridobitev sicer ni odločilno važnosti, toda eno je nedvomljivo pribito: Izjednačen je velikanski moralični vtis, katerega je dosegla Nemčija s svojo veleofenzivo v spomadi, ko je zasedla več kakor 6000 štirijaskih kilometrov francoskega ozemlja, ko se je že približevala s svojimi armadami Amiensu in Parizu. Ta uspeh je močno povzdignil samočutje Francozov, ki so v vojakem oziru glavni nositelji bremen vojne na zapadu. Vrhnu tega so pa našli v osebi vrhovnega poveljnika maršala Focha vojskovojo, ki kot tak prav nič ne zaostaja za Hindenburgom.

Splavalo je po vodi upanje, katero je v spomladji in v pričetku poletja vladalo v Nemčiji, da bodo namreč nemško orožje izsililo odločitev svetovne vojne na francoskem bojišču. Še predno bi mogle prijeti zdatno v poštvet ameriške čete. Izjalovljena začnula velika nemška ofenziva pa znova spričuje, da z zorem ne bomo prišli do zaželenega mira.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču so se Nemci na črti Soissons-Reims umaknili na severni breg reke Vesle, ki se izliva 10 km vzhodno od Soissons v reko Aisne. Boji se vrše že tudi za severni breg reke Vesle. Mesto Soissons se zopet nahaja v francoski oblasti. Nemci baje namernavajo izprazniti tudi levi breg reke Aisne in se umakniti na desni breg. V Evropi se sedaj nahaja poldrugi milijon ameriških čet.

Vsak dan napredek 10 km.

Francosko uradno poročilo z dne 3. avgustajavlja, da proidre francoska armada na dan približno 10 km naprej.

Kako se Amerika oborožuje.

Vlada Združenih držav Severne Amerike je poslala na francosko bojišče komisijo, ki šteje devet članov in ki ima nalog, da prouči vojne razmere na francoskem bojišču. Ta komisija je podala sedaj sledočno uradno izjavo:

Doba predpripričev za vojno je za Združene države Severne Amerike sedaj končana. Združenim državam je sedaj na razpolago 20 milijonov mož, ki se nahajajo v vojneobvezni starosti. V Evropi se sedaj nahaja 1% milijona ameriških čet. Pred koncem meseca oktobra se bo nahajalo v Evropi 2 milijona ameriških čet, istočasno se še pa bo v Ameriki vežbalo 1 milijon mož. Razven ogromne množine muničije, ki se je dozidaj poslala na evropsko bojišče, je Amerika, odkar je stopila v svetovno vojno, izdelala toliko pušk, da prideva dve puški na vsakega vojaka. Odkar je stopila Amerika v svetovno vojno, je izgotovila 82.540 strojnih pušk, vsak težen pa pošlje 1 milijon ročnih granat najboljšega in najnovješega izdelka na evropsko bojišče. Amerika izdeluje zdaj več kakor 20.000 zrakoplovov ter vežba 100.000 zrakoplovcev. Novi ameriški motor je v razmerju s svojo težo najmočnejši stroj na svetu, ki je v stanu, napraviti v 20 urah zračni let iz Amerike v Evropo. Kar dosta je gradnje ladij, bodi omenjeno, da se je le same enega dne in sicer dne 4. julija izpustilo v vođe čez 100 ladij. V vsakem mesecu se zdaj zgradi čez pol milijona ton. Konec vojne ni več daleč. Nemčija bo brez vsakega upa premagana na suhem, na morju in v zraku.

De na sveta nobane vojne vesti

Iz Londona se z dne 4. avgusta uradno poroča: Angleški vojni minister se je glede položaja izjavil sledoče: Četverosporazumove države se bojujejo za čist mir. Stabilo ameriških čet narašča vedno bolj in bolj. Velika množina mislečega ljudstva v Evropi in Ameriki je sedaj prepričana, da bi se mi bili zastonj bojevali, ako bi se ne bili že koj v pričetku zjednili v veliki misli, katera bo do konca sveta izključevala in onemogočevala vse vojne.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču razven živahnih artilerijskih bojev nobenih važnejših vojnih dogodkov. Amerika pošilja svoje čete tudi na italijansko bojišče. — Na albanskiem bojišču živahni boji v dolini reke Devoli, sicer pa ovira neznašna vročina vsake vojne podvzetja. — Na turskih bojiščih večji spopadi na vzhodnem bregu reke Jordan ter na vzhodni obali Mrtvega morja. Arabija je od ostale Turčije popolnoma odrezana.

Razne politične vesti.

Jugoslovanski Deklaraciji je v Zelzni Kaplji na Koroškem podpisalo naših 1000 članov.

Jugoslovansko deklaracijo je v Št. Petru pod Sgorami podpisalo 600 žen in dekle. Živele zavedne Sentpatrinske!

Za deklaracijo se je soglasno izrekel občinski odbor občine Žabljek pri Slov. Bistrici. Slava možem, ki tudi v času nemškega oholosti in predrznosti pokažejo svojo narodno zavest! Živel!

Ogrski Slovenci z velikim navdušenjem podpišujejo jugoslovansko deklaracijo.

„Jugosloven“ prične zopet izhajati. Posl. Gostinčar je posredoval zaradi lista „Jugosloven“ pri osrednji vladi, kjer je zvedel, da je bil list ustavljen samo za tri tedna. „Jugosloven“ zopet izide dne 10. avgusta.

Strašno ime — „Jugoslavija.“ V Makarski v Dalmaciji je vnet Hrvat zgradil brodič in ga je krenil „Jugoslavija.“ Žandarski ritmojster je to opazil in je zahteval, da se to „strašno“ ime odstrani takoj z brodiča, ker baje ogroža sigurnost države.

Protest slovenskih vojakov. Z bojišča nam pišejo dne 15. julija: „Slov. Gospodar“ torej ne sme k nam. Torej tudi v tem oziru zopet dvojna mera! Pa naj bo! Radi tega nas pa ne bodo uničili. Ravnino nasprotno. Res škoda, da ne bomo mogli znati vseh novic iz domovine, a nekaj bomo že tudi iz „Straže“ izvedeli. S tem so nam še bolj vneli željo po samostojnosti. Pogum do zmage! Jugoslovanske pozdrave pošilja: C. in kr. zrakoplovec.

Državni zbor bo baje sklican za dne 18. septembra na kratko zasedanje. Dnevni red: Novi davki. Slabi pozdrav Husarekove vlade.

Delegacije. Po poročilu dunajskih listov bodo delegacije sklicane konec septembra.

Kdo je izdajalec Stiny. Vojni tiskovni stan in nemški listi so pred tednom zagnali velik krik, češ, poročnik Ceh Stiny je kriv poraza ob Pijavi. Češki listi poročajo sedaj, kdo je oni poročnik Stiny, katerega je poročilo vojnega tiskovnega stanu označilo za silno navdušenega mladočeha, ki da je kot takšen izdal načrte za zadnjo našo ofenzivo ob Pijavi Italijanom. Poročnik Stiny je sin c. kr. okrajnega glavarja in uradnik c. kr. državne policije v Pragi. Družina je italijanskega pokolenja, a bila je vedno nemškega mišljenja. Stiny je zahajal v nemške šolske zavode in je tudi sam bil strorganem nemškega mišljenja.

Angleži in Jugoslovani. Angleški državnik Balfour je imel na ustanovnem shodu jugoslovanskega odbora govor, v katerem je povdaril, da se morajo jugoslovanske dežele združiti v samostojno državo, da mora Balkan pripasti balkanskim narodom in da se morajo v vojni opustošene slovanske dežele obnoviti.

Nemška nestrpnost proti beguncem. Družina Bašinova je s Solkanom pri Gorici bežala v St. Vid ob Glini. Tam sta ji umrli dva otroka. Oče je dal postaviti na grob spomenik, kajpada s slovenskim napisom. To je naredilo Sentvidčane takoj besne, da se je sestal občinski svet in je sklenil, da mora g. Bašin odstraniti slovenski napis, ali bo pa občina dala odstraniti spominski kamen. G. Bašin se je pritožil na okrajno glavarstvo in sedaj je vprašanje, kako bodo razsodili c. kr. uradniki. Niti grobov ne more pustiti nemška nestrpnost pri miru in potem se še Nemci čudijo, da jih ne mare ves svet.

Kako skrbijo Nemci za Goriško. Za obnovo opustošene Goriške so v slovenskem delu dežele razven v sežanskom okraju nastavljeni kajpada nemški inženirji. Slovenski ne znajo več nego „Toper tan!“ Za obnovo se nič ne brigajo. Ako pridejo ljudje k njim, odpravljajo jih z vsakdanjimi besedami: „Zalibog, nimamo!“ Da bi kaj dobili, za to se ne brigajo. Ljudstvo je vse nesrečno in razburjeno. Vse uvidi, kako potreblja je jugoslovanska država, prosta vsakega tujenarodnega jarma. Vladi kličemo: Ne obnavljajte naše nesrečne gorilške dežele z nemško politiko, obnavljajte jo z ljubezni in sočutjem!

Kako hoče g. Orning ptujskemu okraju dati — nemški značaj? Ker vse pridruževanje zloglasnega „Štajerca“ o nemškem mišljenju slovenskega kmeta nič ne pomaga, si je ptujski okrajni zastopnik izmisli novo sredstvo, da hočeš nočeš ponemči okraj: da je na mejah okraja nabit table s samo nemškim napisom: „Bezirk Pettau. Entfernung ... km.“ Gospod Orning: Ali bo s tako otročarijo ubita Jugoslavija? Menda bote prej Vi zaspali, kakor pa jugoslovanska misel.

Ali smo Slovenci izdajalci? Okrajne oblasti so zahtevala od kmetov za prvo odpomoč v mestih in tovarnah prvo oddajo žita. V ptujskem glavarstvu so naši vrli slovenski posestniki pripeljali toliko zrnja, da je stal voz zraven voza od Jurčevega skladnišča do železniškega prehoda. Celi dragi dan so nekateri tu morali čakati, da so prišli na vrsto. Vprašamo: Ali smo torej Slovenci izdajalci? Vse graje vreden pa je okrajin komisjonar, da ne preskrbi več osobja za prevzemanje žita; bila je samo ena tehnica na razpolago in to v času, ko je za kmeta vsaka ura časa vredna cel kapital.

Strašne številke. Glasom službeno statistike je umrlo v Bosni in Hercegovini zadnji dve leti vojske 163.000 otrok pod 10 let starosti. To so naši majhni bratje in sestre, žrtve sedanja strašne vojske!

Za svobodo narodov! Angleški zunanjji minister Lojd Džorž je izdal dne 5. avgusta, kot obbletnici, ko je pred štirimi leti stopila Anglia v svetovno vojno, sledeči oklic na prebivalstvo: „Vstrajajte! V tej vojni se ne bojujemo za nobene sebične namene, — marvej za svobodo narodov, katere so bili oropani s svetovno silo. Dokazati hočemo, da se naša nobedan je tako mogoden narod udati pohlepnosti militarizmu, ne da bi se prej zasluzenega plačila svobodnih narodov. Vstrajajte! Naši napi na končno zmago niso bili nikdar tako stajnji, faktor ravno sefa. Pred Sezdomi megesi so umrli mnogi nemškiči naši,

vsako pametno ureditev, predlagano od zaveznikov. Končno so pa vrgli krinko zmernosti proč od sebe, so razkosali Rusijo, zasužnili Rumunijo ter končno skušali dobiti vso svetovno nadoblast v svoje roke na ta način, da so z obupno silo napadli zavezničke. Toda nemške sanje po svetovni nadvladi se jim ne bodo nikdar uresničile. V nalogi, katero smo sprejeli, moramo vstrajati tako dolgo, dokler ne dosežemo pravice in trajne ureditve vseh vprašanj.“

Nemec, Madžar in Hrvat. Slovenska mati se nam pritožuje, da nek učitelj v Mariboru grdo zaničuje slovensko govorico. Malo hčerkica se vedno pritože domov in pogosto pravi: „Učitelj me tako grdo gledajo in kričijo nad menoj, če govoriva z Bregantovo Miciko slovensko.“ — „Hrvatski List“ pa piše: „Madžarski učitelj je bil na deželi s skupino dece. Na neko nerazumljivo vprašanje madžarskega učitelja mu odgovori Hrvat, da ga ne razume. Zahteval je, naj govor hrvatski, saj je več hrvat. Madžar je strašno razčašen pljunil na tla in in zapil: Pti Horvat!“ — In mi jugoslovani bi naj imeli take ljudi za svoje gospodarje!

Sv. Oče uživa vedno več ugleda. Znano je, da so bili odnosaji med papežem in nam sovražnimi državami pred vojno tako nezadovoljivi. Francija, Anglija, Amerika niso imela pri papeški Stolici niti svojih zastopnikov. Vojna je položaj dokaj izpremenila. Nemčiji sovražne države pa so sedaj spoznale velik pomen Svetega Stolice in so zato kmalu navezale s papežko Stolico prijateljske stike ter sploh izkazavale papežu mnogo uljudnosti. Nedavno je angleški prestolonaslednik posebil papeža in tudi predsednik Severne Amerike Wilson vzdržuje vedno prijaznejše stike z Vatikanom; celo razmerje med Italijo in poslavarem Katoliške Cerkve se je prav znatno zboljšalo. Sedaj bo obnovila tudi Francija, ki je za časa velikega cerkvenega boja odpoklicala svojega zastopnika pri papeški Stolici, diplomatične stike z Vatikanom. Tudi Kitajska bo imenovala prvič svojega poslanka pri Sveti Stolici. Katoličani se tega velikega ugleda sv. Očeta srčno veselimo.

2% milijarde K letnih obresti mora plačevati Avstro-Ogrska za svoje dolgove.

Avtstrijski vojni stroški v štirih letih. Koliko stane Avstrijo sedanja svetovna vojna, je pač najbolj razvidno iz našega državnega proračuna. Vojna je dosedaj stala našo državno polovico 57% milijarde K.

Skupni vojni stroški štiriletne vojevanja značajo, kakor so izračunali v Berolinu, za vse države okoli 1000 milijard K. Pomislimo samo, koliko bi se za to velikansko sveto dalo dobrega storiti za vse stanove.

Nemške armade morajo biti poražene. Angleški minister Kuršil je izjavil: Vojno moramo dobiti, a je še nismo dobili. Nemški narod trpi in krvavi vsled slabe prehrane. Zato se morajo Nemci zgrudit, a mi vstrajati. Trije strašni dogodki so letos zaledi Nemčijo: Njeni napadi na angleško-francoske armade so se ponevrečili, podmorsko vojno smo polnoma ukrotili in ameriške armade se izkrcavajo v tolikem številu, da obeča postati naša moč prevladujoča. Skleniti mir sedaj, ko Nemčija navidezno slavi svojo moč, dejansko je pa omajana, bi vžgal našemu plemenu za več rodot znamenje namišljene poraza. Sovražnični se na noben način ne morejo preustaviti, dokler niso nemške armade odločilno poražene in dokler nemški narod prostovoljno in končno veljavno ne zlomi sistema, ki ga je zapeljal k tolkim in strašnim zločinom. Drugače se Nemcem vstopi v zvezo narodov ne more dovoliti.“

V Nemčiji se vršijo velike spremembe. Načelnik admiralskega štaba nemške vojne mornarice pa Holcendorf je odstopil. O vzrokih njegovega odstopa se slišijo različne vesti. Ene pravijo, da je moral odstopiti, ker podmorski čolni niso dosegli zaželenega uspeha in niso mogli preprečiti velikega prevoza ameriških čet in vojnega gradiva v Evropo. Berlinska poročila pa naglašajo, da je Holcendorf odstopil le radi tega, ker je imel — srčno hibo. Za njegovega naslednika je imenovan admiral Scheer, ki hoče zpeti z vso silo vršiti podmorski boj.

Poljaki so v Varšavi sklenili, da bodo le tedaj odstopili svoja odvišna živila Nemčiji in Avstriji, če se Poljski zagotovi samostojnost in prost dohod do manj.

Ukrajina v nobenem slučaju ne more izpolniti gospodarskih obveznosti, ki jih je svoječasno podpisala Nemčija in Avstrija. Tako je izjavil poslanik grof Forgač. Ukrajina nima niti približno toliko žita, niti živine, ne drugih surovin, kakor so jih Nemci narekovali v mirovni pogodbici.

V Rusiji vladajo zopet velike zmešnjave. Pravice vladajo. V osrednji Rusiji so še na krmilu boljševiki. V Sibiriji, na Uralu in velikem delu Rusije, ki meji ob Sibirijo, pa dosezajo Čehoslovaki dnevno večje zmage nad boljševiki. Tako so zadnje dni zavzeli veliki ruski mestni Jenakierinodar in Orenburg ob Uralu. Češkoslovaške čete prodriajo vedenje dalje v Osrednjo Rusijo. Od severa jim hitijo na pomoč Angleži, Amerikanci in Japonci. Namen teh čet je, da napravijo v Rusiji red in da organizirajo rusko prebivalstvo proti Nemcem.

Angleški minister lord Cecil je izjavil, da skušajo nekateri Nemci doseči, da bi se sestale vse neprijateljske države in bi se dogovorile o tem, kažu se omejilo prelivanje Krv. Cecil pravi, da ne varjam temu nemškemu vabilu, ker on predvsem pozna nemški narod, posebno Pruse. Cuvali se je treba — pred Nemci, ker cilj Prusov ostane na takih istih zaupodobavati načinu svetom.

Nemškega poveljnika v Ukraini ustrelili. Mi smo bili s prvega početka mnenja, da v Brest-Litovskem sklenjeni mir ne bo prinesel zaželenega miru, ampak samo nove homatije, kajti tega mira niso sklenili narodi, ampak le slučajno in hipno na površju stojede revolucionarne stranke. In res! V Rusiji se bije velik boj med boljševiki in med njihovimi nasprotniki, ki se zbirajo okoli češko-slovaške brigade. Tudi ja ena in Angleška posegata že v ta notranji boj in sicer proti boljševikom. Ne vemo, ali ne bomo tudi Nemčija in z njo Avstria nastopila z orožjem, da se udeleži notranjih bojev v Rusiji. Tudi v Ukraini ne pride do miru. Tam je hotel poveljnik nemških čet pt. Eichhorn vladati z železno roko, zato se je vmešaval tudi v vse notranje zadeve. **Ustavil je celo za Ukraine nemško vojno sodišče** in ni še dolgo, da je to sodišče ... odsodilo bivše ministre tiste vlade, s katero so bili sklenili brestoški mir, a o načelu siloma odstranili in jo nadomestili z kozaškim hetmanom Skoropadskim, na več let ječe! Dne 30. julija je pa pristaš moskovske socialno revolucionarne stranke izvršil v Kijevu bombni atentat na poveljnika nemških čet v Ukraini, generalmarsala pl. Eichhorna, in na njegovega pribosnika pl. Dresslerja. Oba Nemci sta še tisti dan umrli. Nad celo Ukraino so proglašili oblegovalno stanje, in zaprli še ostale minstre prejšnje vlade.

Tudi Bolgarska strada. Kakor poroča bolgarsko "Utro", se bolgarsko ministrstvo dnevno do trdenosti posvetuje o prehranitvi. Izdana je prepoved izvažanja vseh živil. List "Kraj" pripominja k temu: "Taka prepoved ne pomaga nič več: zaka; vso je že davno izvoženo od Nemcev."

Carsko družino spravijo na Spanske. Spanski kralj posreduje, da bi se carica in njeni otroki spravili na varno na Španško!

Tedenske novice.

Cesarica Zita je sedaj popolnoma zdrava in živa. Cesar Karel in cesarica Zita stanjeta s svojimi otroci sedaj na gradu Ekartsau ob Donavi.

Duhovniška vest. C. g. Frano Toplak, kaplan pri Sv. Iiju pod Turjakom, je premeščen v Pišec, na njegovo mesto je pa imenovan č. g. Rudolf Kocjan, dosedaj kaplan v Pišecah.

Velika Krekova slavnost na Kranjskem. Dne 18. avgusta se bodo vršili v St. Janžu na Dolenjskem odkritje Krekove spominske plošče na hiši, kateri je umrl. Slavnost bo obenem veliko slavlje jugoslovansko-češko-poljske vzajemnosti. Udeležili se bo bodo v mnogobrojnem številu češki in poljski odpovedanci. Jugoslovanski klub bo polnoštevilno prisoten.

Na primiciji č. g. Vekoslava Skuhala pri Vel. Nedelji se je nabralo v dobr. namene skupno 324 K 12 v. in sicer: za slovensko šolo v Mariboru 150 K, za dijaško kuhinjo 71 K, za slepe vojake K 50,64, in za begunške sirote K 52,48. Hvala!

Na primiciji č. g. Ivana Gašpariča pri Sv. Leopartu pri Veliki Nedelji se je nabralo dne 21. julija za Dijaško kuhinjo v Mariboru 150 K in za slovensko šolo v Mariboru 100 K.

Slovenska šola v Mariboru. Radi pomanjkanja prostora ne moremo v "Gospodarju" objavljati darov za slovensko šolo. Izkaze darov objavljamo v petkovih Stražah.

Vojaki, ne sramujte se svojega maternega jezika! Prekmurske "Novine" pišejo: "Nešternoga ta mlajšega je sram slovenski govoriti, kda na dopust pride domo, a tride žulnate roke slovenske matere ta poesti se pa ne sramuje. Je to vojaško delo? Gizo potreti vu tom žalostnom časi."

V trirazredno deško meščansko šolo v Žalcu je bilo vpisanih dne 15. julija t. l. 52 dečkov in priglašenih 44 deklic. Nadjati se je še na prirastek Rakili 59% povoden jesenskega pridelavevanja dne 15. septembra. Za stanovanja boste prekrbljeno. Tozadenvi uriglasti se naj naslovijo na krajni šolski svet (stanovanjski odsek). Izredno visoko število vpisanih dozvauje pač jasno, da so bili štajerski Slovenci prav potrebeni tega učnega zavoda.

Krenak odgovor. Na Porotnikolovo sta se pred baziliko Matere Milosti v Mariboru dva mestna gospodica vrčevala iz pobožnih romarjev. Tu pristopi č. g. v. priprosta kmetska žena in pravi: "Škušala sem vajin pogovor. Pravita, da pri teh vratih ne marata editi ven in noter. Prav imata! Za valu sc drava vrata, namreč — v kaznilnico in v rekel!" Pohiča sta vtaknila ta odgovor v žep, se otrisala in sta potepeno dalje.

Nestrpnost. K slovenskemu kmetu v radgonski polici sta prišla preteklo nedeljo popoldne dva moška prosit živila. Eden je bil Slovenec iz Studencev pri Mariboru, drugi pa nemški poduradnik iz Grada. Ker sta oba lepo prosila, je kmet po staroslovenski navabil postregel obema. Ker pa je Slovenec zadel nekaj govoriti o Jugoslaviji, je Gradičan tako vrojil, da je začel grdo zabavljati čez Jugoslovane in je hotel Slovence kar oflotutati. Kmet je sitno grash do muho odločeno odslovlil, našemu Slovencu pa podaril poln nahrbnik potrebnih reči.

Ne siliti v mesta, kjer vladá še večji glad kot na fleželi.

Hvaležnost čeških Nemcev. Praski list "Venukov" piše: Od pričetka vojne prihaja ne na stotine, ampak na tisoče Nemcev iz severne Češke prosi živil. Prosijo, preplačujejo in izsiljujejo živila. Gori češkemu kmetu, ki se je dal, gledajoč v njih trpeče gladne ljudi, zapeljali po sočutju. Za dobroto mu izrabljajo ovalko. Iz krugov najboljših poučenik dobili smo poročilo, da obstoje vse organizacije v nemških mestih severne Češke, ki zadeležujejo vsega češkega Slovence, ki je prodal Nemcem živil in dobro-

dodatno ugotoviti, koliko so plačali nad najvišjo cenou in dotičnike izročiti sodnemu preganjanju. Našem prebivalstvu naj bodo ta dejstva v svarilo.

Kje je policija? Na mariborskem Glavnem trgu je nemška in nemškutarska otročad v novejšem času začela preobračati slovenskim kmeticam posode s sadjem in zelenjavno. V četrtek, dne 1. avgusta proti poldnevu je nastal cel vihar na trgu. Kot na povelje so Nemci in nemškutarse preobrnile nad 20 posod na trgu. Nastal je vik in krik. Policie pa, ki bi naj branila prinašalce živil, ni bilo nikjer. Kmetje bodo odslej prinesli na trg še manj živil. Meščani, zahvalite se nemškim in nemškutarskim divjakom, če bo trg prazen!

Toča je pobila zadnji čas na Slovenskem Štajerju velik del rodovitnih krajev. Najhuje je prizadeta rogaška okolica, kjer je n. pr. v nekaterih občinah križovske in stoprške župnije pobile vse v tla. Drevje štrli golo v zrak. Boč je bil čisto poblen. — Županstva naj takoj zahtevajo cene te Škode in pomš za bedno prebivalstvo.

Podlistek je tokrat radi obilice drugega nujnega gradiva izostal.

Se vedno pomanjkanje papirja. Že davno obljenega papirja se vedno nismo dobili, zato moramo naprej skrbno varčevati! Dokler ne pride nova pošiljatev papirja, tako dolgo bosta »Slovenski Gospodar« in »Straža« izhajala samo na 4 straneh. Pametnejše je, da se naši listi skrčijo na 4 strani, kakor pa da bi sploh listov nič ne imeli. Naročniki pa, ki bi s tem ne bili zadovoljni, se lahko vsak čas oglašajo in dobijo denar nazaj.

Gospodarske novice.

Kje je petrolej? Vlada nam ne preskrbi vse potrebne razsvetljave. V mestih in trgih Eurijo pri nepotrebnih ponočnih zabavah petrolej, a kmet ga še niti za čas kake bolezni pri družini in živini ne dobi ne kapljice. Znanec, ki se je vrnil iz Nemčije, piše, da je videl v Berolinu ogromno skladishe (na tisoče sodov) avstrijskega petroleja. Vlada daje naš avstrijski petrolej za ponočne čuke in sove, ona ga pošilja v tujino, a avstrijskim kmetom ga ne da.

Kako grof Clary izvršuje naredbe, ki bi bile ugodne za kmetsko prebivalstvo! Kmetje pridno oddajo žito. Mariborski okraj je oddal do dne 4. avg. okoli 35 vagonov ječmena in rži. Tudi v drugih slovenskih okrajih je tako. Vsakdo bi pričakoval, da se bo vlada skazala hvaležnu kmetu. A kaj še! Urad za ljudsko prehrano je izdal n. pr. dne 22. julija na dodelne vlade odredbo, da se mora za kmetsko prebivalstvo računati za odraslene osebe (naš 15 let) ne več 7 kg, temveč 11 kg žita na osebo in mesec. Grof Clary še do danes o tem odloklu ni obvestil podrejena okrajna glavarstva. Vsled Claryjeve malomarnosti tripi kmetsko prebivalstvo veliko škodo, ker žitni nadzorniki računajo za osebo samo le po 7 kg žita na mesec.

Na Štajerskem smo vedno zadnji. Kdor tega ne verjame, naj pogleda v druge dežele. Na Kranjskem že sedaj organizirajo dobavo semenskega ozimnega žita. Pri nas na Štajerskem pa grof Clary samo skrbi, kako bi mogel kmetu čim več odvzeti. Pešnica je bila pri mnogih kmetih letos zelo snetljiva. Treba bo semenske pšenice. Gospod Clary, zbudite se iz spanja!

Rekviriranje žita v ptujskem okraju — zoper pred sodiščem. Koncem meseca maja je prišla rekvizicijska komisija k 68letnemu prevžitkarju Antonu Ogrincu v Spodnji Hajdini, katerega sin je pri vojakih in mu on gospodari doma, da bi moral oddati zrnje. Ogrinc se je vsled tega razburil in ker komisija ni ugodila njegovi želji, da bi zrnje stehital, je komisija začel zmerjati. Navzoči orožnik Arnuš mu je napovedal aretacijo, a Ogrinc se je branil in se ni dal v kleniti. Sele na tleh ležečega ga je orožnik vkljenil, in odpeljal v zapor v Ptuj. Ker se je uprl rekviriranju in svoji aretaciji in ker je komisijo zmerjal, je bil Ogrinc obsojen na tri meseca težke ječe.

Kdo skrbi za kruh? Vsak slovenski kmet in kmetska sta letos obsegala vsak rob zemlje, da bi bilo več kruha. Ptujski Hutter, znani "Stajerčev" krušni oče, je pustil obširne njive na veleposestvu "Strassenhof" pri Gornji Sv. Kungoti neobdelane. A ko so ga prosili viničarji in posestniki, naj jim njive da v najem, je prošnja odbil. Rodovitne njive (kakih 20-30 oralov) ležijo puste, neobdelane. Enako je na veleposestvu grofa Herbersteina pri Ptaju. Ce bi kaj takega napravil slovenski kmet, kot je napravil Hutter, ves nemški tabor bi vpil: "Glejte ga izdajalca! Nalašč noč obdelati njiv!" A pri Nemcih in graščakih je vse prav!

Za žganje črešenj in zgodnjih sлив je treba uradnega dovoljenja o. kr. okrajnega finančnega ravnateljstva v Mariboru. Prošnje je treba kolekativi s kolekom po 2 K. V prošnji se naj navede, da se rabijo žganje samo za domače potrebe in da je sadje, ki se bo žgalo, samo odpadlo sadje. Tako je odredila cesarstvena namestnija v Gradiču.

Sladkorja za vkuhanje se vedno ni. Meščani v Gradiču, Mariboru, Ptaju in Celju so že davno dobili večje množine sladkorja za vkuhanje, na kmetih pa ga ne dobijo. Sladkorna centrala pa ne da in ga ne da, čeravno prehranjevalni uradji pišejo, brzjavijo in telefonirajo vsak dan. Grof Clary, kje ste, da se ne zavzemate za kmetsko ljudstvo? Kje je vse za ljuženje do kmeta?

Sladkor za petljat. Urad za ljudske prehrane razglasja, da se bo tudi letos razdeljeval sladkor za zboljšanje vinskega mošta in napravo petljata. Prošnje za nakazila sladkorja je treba vložiti naj-

ozneje do 1. septembra pri pristojni občini. Navedeni je treba zazeljeno količino sladkorja. Občine naj poštejo prošnje c. kr. kletarskemu nadzorniku S. Petrovanu v Mariboru.

Cene žitu so v Galiciji še višje kot pri nas. Do dne 31. januarja 1919 dobi gališki kmet za 100 kg pšenice 160 K, ječmen 140 K, oves 120 K, po 1. februarju pšenica 140 K, ječmen 120 K.

Zaplemba sadja. Dunajski listi poročajo, da bo vlada zaseglia vso letošnjo sadno letino.

Pridelovalce krompirja opozarjam, da je sedaj obstoječa cena za krompir 68 K veljavna le še do 10. avgusta. Od 10. avgusta pa do vstevši 22. avgusta se pa cena ponovno zmanjša za 16 K pri 100 kg.

Preskrba usnjarske industrije s strojili, C. in R. vojno ministrstvo je sporočilo trgovskemu ministru, da dobre pridobivalci smrekovega lubja poleg plačila tudi za vsak vagon ljubja tri pare podplatov, katere jim bo nakazala centrala za kože in usnje na Dunaj (A. G. Dunaj, II, Aspernbrückengasse 4-6). V to svrhu naj se obračajo pridobivalci smrekovega lubja z izkazili, koliko so ga oddali, na zgoraj označeno centralo, ki jim bo takoj nakazala za vsak vagon tri pare podplatov.

Slov. osrednje čebelarsko društvo v Ljubljani ima svoj občeni zbor dne 15. avgusta ob 9. uri dopolne v Marijanšču v Ljubljani.

Dopisi.

Maribor. Delavno slovensko Dramatično društvo priredi v nedeljo, dne 18. avgusta popoldne ob 4. uri, v mariborskem Nar. domu veliko osmansko slavnost. Nastopi izza zadnjih koncertov slavnostnih pevskih zborov ter zapoje svoje načlepne pesni. Med pevskimi točkami se vrši slavnostni govor. Po petju sledi prosta zabava: srečov, Šaljiva posta itd. Preskrbljeno bo tudi za pivo. Slovenska društva v okolici ter ona v Slov. Bistrici, Ptaju itd. se prosijo, da se udeležijo naše slavnosti. Dne 18. avg. v Maribor! — Spremljajo: 1. Godba. 2. Petje društvenega zebra. 3. Slavnostni govor (profesor Voglar). 4. Petje društvenega zebra. 5. Srečov. 6. Šaljiva posta. 7. Prosta zabava v vseh spodnjih prostorih Narodnega doma. Začetek ob pol štirih popoldne. Vstopina 2 K.

Ruše. V nedeljo, dne 11. t. m. priredi kmetsko bralno društvo v gostilni g. A. Novaka dobrodelno veselico z igro in petjem. Ker je čisti dobitek namenjen deloma v vojni oslepelim vojakom, deloma pa za našo knjižnico, prosi odbor za obilno udeležbo. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Posebna vabila se ne bodo razpošljala.

Sv. Levrenc nad Mariborom. Na levrenčino nedeljo, dne 11. avgusta, se bo vršil popoldne po vernericah v mežnariji občni zbor, obenem područna shod tukajšnje Deklikove Zvezde. Govoril bo priljubljen mladinski organizator prof. dr. Hohnec iz Maribora. Pridite dekleta, starši in prijatelji mladine! Učrudno se vabljena tudi dekleta sosednjih župnij!

St. Ilj v Slov. gor. Rojstni dan in presvitlega cesarja Karla I., našega milega vladarja, hočejo vrli Šentiljčani tudi letos slovensko obhajati. Da pa ne bi motili mariborske cesarske slavnosti dne 18. avgusta, bo v Slovenskem Domu dne 25. avgusta večja prireditve v proslavo rojstnega dne Njegovega Velikanstva. Ob tej priliki bo zoper odprtta "Prva Jugosloviana."

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 24. julija se je preselila v boljši svet gospa Julijana Majhen rojena Mlakar, učiteljeva soproga tukaj. starša še komaj 42 let. Bila je skromna, tiha, ljubezljiva, sploh blagega značaja ter zapušča poleg žalujočega moža Štiri majhne otročice. Upamo, da se že izpolnjujejo besede, ki so se ji govorile na grobu v slovo: Ko truplo krije mrak, križ daje up sladak, da lepša luč gori, je tam nad zvezdami. O nebo, sveti jelep!

Sv. Benedikt. Dne 5. avgusta je umrla gospa Jera Kermek, poštarica in posestnica. Rajna je bila žrtev svojega poklica. Na pošti je bilo mnogo opravila in cele noči se je trudila, da je dokončala ogromno delo. S tem si je nalezila sušico. Naj počiva v miru!

Sv. Ana v Slov. gor. Bralno društvo ponovi na splošno željo v nedeljo, dne 11. avgusta, igro "Marijelja" in vprizori tedaj tudi burko "Mutast muzikant." Temu se sledita dva nastopa. Kdor se želi malo razvedriti, naj pride omenjenega dne ob štirih popoldne v prostore gdje Seyfriedove. K obilni udeležbi vabi odbor!

Sv. Križ na Murškem polju. Dne 31. julija t. l. je umrla na svojem domu v Vučjivesi mafi g. profesorja I. Karlinarja, Terezija Kačdar, v 78. letu svoje starosti. Pri pogrebu, ki ga je vodil sin, je bilo 8 duhovnikov domačinov in obilo ljudstva. Na pošti!

Sredisce. V nedeljo, dne 11. avgusta, ima Sv. vojska mesečni shod. Ude

stvu 23 č. zg. duhovnikov. Sv. mašo zadušnico je služil cirkovski vč. g. župnik Raušl. Svetila blagemu rajnemu g. župniku nebeska luč!

Sv. Barbara v Halozah. Kmetijska podružnica za okolico Ptuj priredi v nedeljo, dne 11. t. m., počeni maši gospodarsko zborovanje v soli. Gospodarji in gospodinje, pridite!

Zavrc. Kmetijska podružnica za okolico Ptuj priredi v nedeljo, dne 11. t. m., popoldne po večernicah gospodarsko zborovanje v soli. Kmetovalci — pridite!

Laporje. Strašna nevihta je bila pri nas dne 1. t. m. Kot drobna jaica debela toča se je vspila cele četrt ure in je uničila vse še nespravljene poljske pridelke kot ovce, turščico, fižol itd. Neizmerno veliko škodo je napravila po vinogradih in sadnjih vrtih. Žalosten je pogled na uničena polja in golo stebrovje. C. kr. okrajno glavarstvo pa naj to veliko nesrečo prav dobro upošteva, da ne bo potem od nas ubogih in prizadetih kmetov zahtevalo tolike innožine poljskih pridelkov.

Zetale. V nedeljo, dne 18. avgusta, bo pri Mariji Tolažnici velik dekliški shod. Ob 10. uri dogni bo slovensko opravilo, pridiga za dekleta, od 1. do 3. ure popoldne v gospodarskem poslopiju župnikovem slavnostno dekliško zborovanje v proslavo 60letnice lurske Gospe z govorji, deklamacijami in s petjem deklet. Ob 3. uri popoldne bo druga pridiga za dekleta in slovesne večernice, nato odhod. Mlaedenke rogaškega in ptujskega okraja, posebno še one Marijinih družb, pridite polnoštivilno na ta shod in če mogoče v procesijah z družbenimi zastavami in svetinjami. Shod obeta biti jako veličasten.

Sv. Križ pri Slatini. V četrtek, dne 1. avgusta, je tudi naš kraj obiskala toča. V gornjem delu župnije je uničila v 10 minutah vinograde ter napravila mnogo škode na koruzi, ajdi in tudi žitu, kjer ga še niso spravili. Bog se nas usmil!

Rogaška Slatina. Toča je pobila dne 31. julija rogaško nadžupnijo in Stopce, posebno hudo in zadebla občino Donačko goro. Drugi dan, dne 1. avgusta, pa je uničila vse pridelke na južnem obronku Boča. Posebno so prizadeti gorski farani nadžupnije križevske. Klestila je tri četrt ure, Boč je bil pobelen kot v zimi. Ubogo ljudstvo!

Tinsko. Tinsko Mater božjo bomo proslavljali na praznik Marijinega Vnebovzetja. pride dovolj spovednikov in bodo štiri pridige, ena v predvečer, tri pa na praznik. Pozno pridigo bo govoril naš mladinski organizator dr. Hohnjec za mladino. Nato bo v cerkveni hiši velik dekliški shod s petjem, govorji in deklamacijami. Vabimo zavedne mladenke, posebno še Marijine druženice iz Šmarske, kozjanske in rogaške dekanije, da v velikem številu prihajajo na ta shod. Ob treh popoldne bo pridiga za dekleta in slovesne večernice. Častilci tinske Matere božje — Slovenci in Hrvatje — pridite!

Sladkagora. Priljubljena božja pot k sladko-gorski Materi božji zbore vsako leto veliko romarjev iz Štajerske, Kranjske, Hrvatske in Ogrske, zlasti je mila in draga našim ljudem iz Slovenskih goric. Pobožnost se začne v ponedeljek, dne 12. avgusta, s pridigo zvečer ob 6. uri. Drugi dan je rano in pozno sveto opravilo in tudi popoldne sta ob 3. in 6. uri pridigi, zvečer pa, kakor lani, rimska procesija. Dne 14. avgusta se po slovesnem opravilu poslovijo romarji, med tem ko na večer in na praznik Marijinega Vnebovzetja še pridejo novi. Romarji bodo lepo oskrbljeni, torej na veselo svidenje!

Sv. Ema. Dne 30. junija je ob prilikl blagoslovilne Lurške kapele pri Sv. Emi na željo katoliški izobraževalnega društva v zvezi z Marijino družbo, se nabralo za Tiskovni dom v Mariboru K 67.85, da vsaj ne zaostanemo za drugimi. Prihodnjih ob prvi prireditvi v društvu bomo zbirali tudi za slovensko šolo v Mariboru. — Letina je naših krajev se prav lepo pokazala, pa žalibog bo se marsikaj prikrajšalo. Strn kakor pšenica je zadnji čas vsa od viharjev pomandrana, skoraj za polovicu slabša, kakor smo pričakovali. Toča je oklestila dne 28. julija tudi del naših vinogradov, da se bo grozdje po nekod do polovice posušilo. Vsled pogostega deževja je že itak grozdje bilo od peronospore, plenšljivca in črnega parleža močno poškodovan. Kažejo se slabčasi. „Lako, voiske in kuje — reši nas, o Gospod!“

Dobje. Izobraževalno društvo priredi v ljudski šoli v nedeljo, dne 18. t. m., popoldne po večernicah nabožno igro „Dve materi“ in Šaloiigro „Jeza nad petelinom in kes.“ Prijatelji povabljeni!

Letni dralno društvo v Letušu obhaja dne 11. avgusta t. l. 20letnico svojega obstanka in priredi ta dan društveno slavnost. Na dnevnem redu je poleg drugega slavnostni govor in igrar „Rdečelasko.“ Ker je čisti dobitek namenjen v dobredelne namene, vabi k obilni udeležbi odbor.

Trbovlje. V nedeljo, dne 11. avgusta, priredijo naši Orli v Društvenem domu popoldne ob treh spevovigro „Kovačev študent“ s spremiščanjem glasovirja. Pridite!

Razno novice.

Nesreča na železnici. Blizu Krakova v Galiciji je več del vozov mešanega vlaka s potniki vred padel čez most v deročo Vislo. Stevilo žrtev še ni znano. — V Budimpešti je brzovlak povozil 7 žensk.

Strela je ubila na otoku Žir v Dalmaciji dva vojaka, ki sta se pred nevihto skrila v neko kočico. Pokopali so ju v Šibeniku.

7 glav govede je ubila strela v planini Gsaritz pri Inomostu na Tirolskem. Škoda znaša 25.000 K. Meso so porabili za klobase.

Kolera se širi v Rusiji in Rumuniji. V Petrogradu je umrlo dosedaj že nad 1500 ljudi, v Bukarešti nad 400 za kolero.

LISTNIKA UREDNITVA.

Lope pri Planini: Ce ste imeli vojake na hribi, vam mora okrajno glavarstvo povrniti škodo. Tudi krompir Vam morajo plačati. Pritožite se na okr. glavarstvo. — **Z bigovci:** Pri najboljši volji ne moremo takih dolgih dopisov spraviti v list. — **Bizeljsko:** Take reči ne smemo objavljati. Bi bili zaplenjeni. — Odgovor strojnega stavca brez imenu dopisunu radi „nečitljivosti“ črk „Gospodarjevih“: Ker se mi zdi, da imate poleg izpolnjevanja Vaših stanovskih dolžnosti obilo časa na razpolago, Vas vabim, da pridite v tiskarno, kjer Vam bom na licu mesta obrazložil, zakaj uredništvo ne sprejema s svinčnikom pisanega rokopisa in zakaj da so nekatere posamezne črke mogoče res nerazločne. Se bova vsaj poznala. Pozdrav! — **Kirald:** Hvala. Se ne spača pečati z njim. Pozdrave! — **Sv. Mihael pri Šoštanju, Ptuj, Hošnica in Teharje:** Prepozno za to številko.

Loterijske številke.

Gradeč, 31. julija 1918 26 89 63 76 6
Ljubljana, 3. avgusta 1918 34 76 52 50 51

MESAJE IN PRIMICE.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

Kupi se:

Kupi se malo posestvo z lepo hišo. Naslov: Mejska cesta 43, Maribor.

Gobe, maline, brusnice, kupi po primerni ceni vsako množino. Dobavljajo se z vedenito prakso želi službe premestiti. Ponudba na uredništvo „šlov. Gospod. pod Šafar št. 9:“

Kupim vsako množino obrajenih zaboljev za 20 do 60 kg vsebine, odpadke od svince ali svintene predmete. Ponudbe z navdobo množine in cene na Al. Šifrer, Ljubljana pri Slov. Bistriči.

Rabilene sede vseh vrst kupi Maks Jerančič, Maribor.

Malo, čedno posestvo kupi gorilki drahovnik. Naj je bližu Maribor ali kakš župnije. Naslov po vsepravi pod „Posestvo 9:“

Učenca spreime mirarija Kaiserstraße 18, Maribor.

Viničar s 3—4 izvezbanimi deli, moči se sprejme pri dobrini deputatu od 1. novembra. Zelo dobra letna plača. Emilija Kartin, Gornja Polščava pri Pragerskem.

Posestvo z lepim gozdom kupi Matja Obran, Fiserjeva ulica št. 9, Maribor.

Kunno v veliki mali množini kupi Franc Huber, trgovec, Maribor, Tegethoffova ulica.

Kupim posestve, tudi vinograd, v hišo in gospodarskim poslopijem, vse v dobrem stanju. Ponudbe z naslovom od 15. avg. na uredno število tegega lista pod Šafar.

Čebelni vosek in strd kupuem. Posodo dam sam. Bayer, Tegethoffova ul. 57, Maribor.

Prodaja se prodaja: X

Lep gramofon se prodaja. Nadvoj. Ergenova cesta št. 5, pritlije, desno, Maribor.

Prodajo se domaći zajet, mladi in starji. Fischerova 7, Maribor.

Pri tvrščki Alojzij Zorati, gradnja olтарjev v Mariboru, Schmiderejeva ulica 2 se na razpolago nasledne sijaini iz lesa strežljani in poslikani kipi: Marija, brezmuč sp. št. 110 cm visoko, Marija pod kriptom 70 cm visoko, sv. Florjan 100 cm visok.

Cementna vagona prodaja An. Burkmajer, Maribor, Tegethoffova ulica 77.

Prodaja se domaći zajet, mladi in starji. Fischerova 7, Maribor.

Sprejme se sprejme takoj pri g. Mikl, čes jarki mojster, Maribor, Korščka c. 9.

Pri tvrščki Alojzij Zorati, gradnja olтарjev v Mariboru, Schmiderejeva ulica 2 se na razpolago nasledne sijaini iz lesa strežljani in poslikani kipi: Marija, brezmuč sp. št. 110 cm visoko, Marija pod kriptom 70 cm visoko, sv. Florjan 100 cm visok.

Cementna vagona prodaja An. Burkmajer, Maribor, Tegethoffova ulica 77.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Portland cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja cement v sodih 4 200 kg ravnomor dospel. Avstrijska petropleška družba, Maribor, Burggasse 8.

Prodaja se debrodočna gostilna v Studencih pri Mariboru. V. Andrejčik, Korščka cesta 22, Maribor.

Koš za vino prekaz se prodaja. Naslov v upravi.